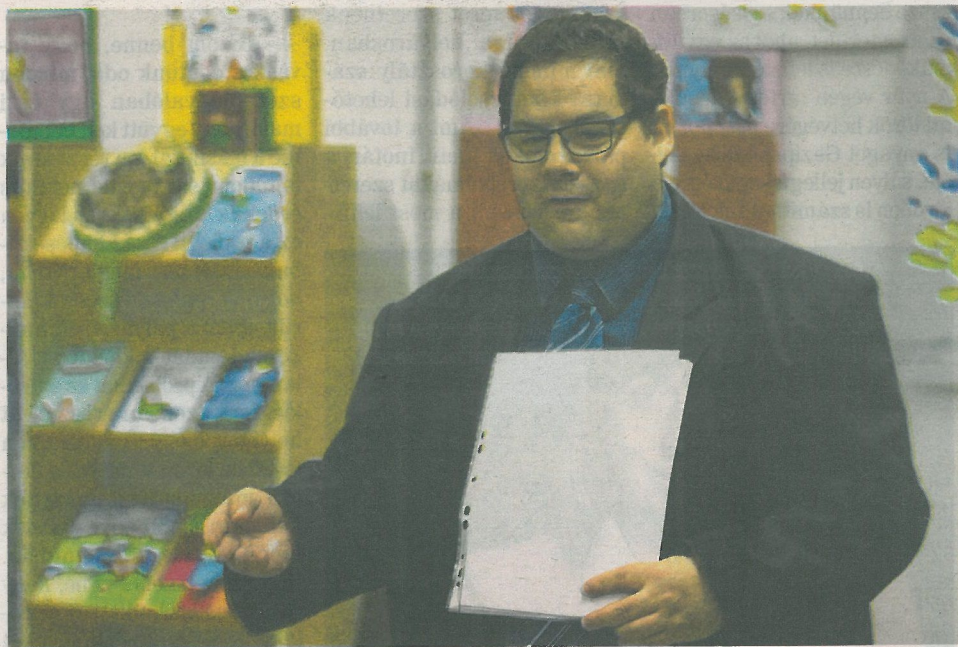


Dal született Berta Józsefről, Várpalota tragikusan fiatalon kivégzett 1956-os forradalmárjáról



Galambos István történész Berta József életéről és az ellene indult perről beszélt előadásában

A várpalotai forradalmi események egyetlen magyar halálos áldozatára, Berta Józsefre emlékeztek a hét elején a városi könyvtárban, ahol az ifjú szabadságharcosról született dal ősbemutatóját is megtartották.

A Krúdy Gyula Városi Könyvtárban tartott megemlékező rendezvényen az 1956-os helyi eseményeket egy évtizede kutató Galambos István, a Nemzeti Emlékezet Bizottsága Hivatalának törté-

nésze tartott előadást Berta József életéről, felvillantva eddig nem ismert részleteket is. Elhangzott, a Veszprém-ben született fiatal ember menhelyi gyerekként nevelkedett, majd iskolai elvégzése

után megházasodott, s két gyermeke is született. 1954-ben hívták be sorkatonai szolgálatra, a forradalom lángja már Várpalotán érte. Az ifjú bányászkatona 1956. október 25-én elhagyta alakulatát, s bekapcsolódott a helyi eseményekbe. Részt vett a tüntetésben, majd a pártbizottság és a rendőrség megtámadásában, utóbbi lefegyverzésében. A harcot követően visszatért laktanyájába, ahol a további harchoz fegyvert és lőszert

követelt, katonatársait pedig igyekezett rábeszélni, hogy csatlakozzanak a felkeléshez. Később a fegyveres felkelők megtámadtak több, Hajmáskér felől érkező szovjet gépkocsioszlopot, a palotai csata néven elhíresült összecsapásban a szovjet hadsereg legnagyobb vidéki veszteségét szenvedte el Magyarországon, hiszen tucatnyi orosz katona lelte halálát a harcban.

Később Berta tagja lett a nemzetőrségnek, részt vett az ÁVH-sok felkutatásában is. A forradalom leverése után a társaival a közeli erdőbe vonult vissza, azt tervezték, hogy folytatják a harcot, végül azonban az egység feloszlott, többen külföldre menekültek. Berta Józsefet 1957 februárjában tartóztatták le. Első fokon szervezkedés vezetése vádjával életfogytiglani börtönbüntetésre ítélték, majd a legfelsőbb bíróság ezt halálos ítéletre súlyosította. 1958. január 2-án, 24 évesen végezték ki, ő volt az 56-os események egyetlen várpalotai áldozata.

A rendezvényen rendhagyó dalpremiernek is szem- és fültanúi lehettek a megjelentek, hiszen az előadást megelőzően egy Berta Józsefről íródott szerzemény ősbemutatójának is helyet adott a könyvtár. – A Palotai Turul Társaság tagjaként évek óta részt vettem január elején a Szent Imre utcai Berta-emléktáblánál tartott megemlékezéseken, így örömmel tettem eleget Gágó Zsolt elnök dalszerzésre vonatkozó felkérésének. Sajnos túl sok információval nem rendelkezem az '56-os palotai mártír életéről, ám ezzel a lírai hangvételi, mégis határozott üzenetű dalszerzővel, mégis határozott üzenetű dalszerzővel szeretnék, szeretnék neki és a többi, szabadságért harcoló palotai forradalmárnak méltó emléket állítani – mondta el lapunk kérdésére Vaszily Zsolt, a dal szerzője, aki zongorán maga adta elő nagy sikerű arató szerzeményét.

A hagyományoknak megfelelően január 2-án, a forradalmár halálának évfordulóján idén is megemlékezést szer-



Nemcsak mi, várpalotaiak, hanem az ország is joggal lehet büszke Berta Józsefre, hangsúlyozta Gágó Zsolt

vezett a Szent Imre utcai Berta-emléktáblánál a Palotai Turul Társaság. A rendezvényen Galambos István önkormányzati képviselő Thury György korát és hőstetteit és az 1956-os Berta Józsefet párhuzamba állította beszédében. Hangsúlyozta, mind a ketten tudatosan vállalták a mártírhalált.

– Itt Várpalotán megvannak a saját hőseink. Az egyik Thury György, a másik pedig Berta József. Annak ellenére,

hogy teljesen más történelmi helyzet volt akkor az országban, egy dolog mégis összeköti őket. Ez pedig a hazaszeretet. A magyar nemzet szabadságáért harcoltak és voltak készek a legdrágábbat is feláldozni a haza oltárán – emelte ki Galambos István.

Gágó Zsolt, a szervező Palotai Turul Társaság elnöke köszöntőjében először a tavaly elhunyt Schmidt Ferenc egykori országgyűlési képviselőt

méltatta, aki hosszú éveken át dolgozott az '56-os eszme megőrzéséért, majd Berta Józsefről beszélt. – A forradalom, 1956 eszméje és Berta József tettei olyan útmutatást adnak számunkra, amelyre nemcsak mi, várpalotaiak, hanem az ország is büszke lehet. Ő tudatosan vállalta a tetteit – hangsúlyozta Gágó Zsolt.

A megemlékezés zárásaként a megjelentek koszorúkkal és mécsesekkel tisztelgettek az emléktáblánál.



A várpalotai Vaszily Zsolt által írt és előadott dal méltó emléket állít a forradalom mártírjának



Koszorúkkal és mécsesekkel emlékeztek a fiatalon kivégzett bányászkatonára a Szent Imre utcában